

37. Keskuspesula

Vuosi 1971 oli keskuspesulan kahdestoista varsinainen toimintavuosi. Pestyn pyykin määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 4.6 %.

Keskuspesulan pesukonekannan uusiminen aloitettiin hankkimalla 160 kg:n kertatäytöisen koneen paikalle jatkuvatoiminen, linkoyksiköllä varustettu 8-yksikköinen rivi-pesukone, jonka tuntiteho on 576 kg sekä kaksi kuivaus- ja aukilyöntikonetta, jotka on yhdistetty kuljetushihnastolla pesukoneeseen ja toimivat siihen tahdistettuina. Uuden pesulinjan syöttöhihna sijoitettiin likapyykinlajitteluosastolle. Samalla tulivat pesun likainen ja puhdas puoli erotetuiksi toisistaan eri tiloihin.

Lämpökeskuksesta toimitettiin sähkölaitoksen välityksellä lämpöä Ruutimäen asuntoalueelle 2 370 Kcal.

Keskuspesulajaoston kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunginhallituksen keskuspesulajaoston kokoonpano oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että puheenjohtajana apul.kaup.joht. Veikko Järvisen tilalla toimi apul.kaup.joht. Gunnar Smeds sekä jäsenenä pankinjoht. Erik Wittingin tilalla dipl.ins. Kari Rahkamo.

Jaosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Keskuspesulan tuotantokomitea kokoontui viisi kertaa ja sen puheenjohtajana toimi 2.2. asti Maire Laakkonen ja 4.3. alkaen Erkki Ahlberg. Muina työntekijäin edustajina osallistui kokouksiin Erkki Messo, Laura Gullström, Meeri Ström ja Sirkka Puranen.

Toimihenkilöiden edustajina osallistuivat kokouksiin Raili Klippi ja Lasse Haikonen sekä työnantajan edustajina Raili Hämäläinen, Birger Sjöberg, Osmo Miettinen ja Pauli Iittiläinen. Sihteerin tehtävät hoiti Raili Klippi.

Keskuspesulan henkilökunta. Johtajana toimi edelleen Raili Hämäläinen. Keskuspesulan palveluksessa oli kertomusvuoden päättyessä yhteensä 185 henkilöä ja osastoittain henkilökunta jakautui seuraavasti: hallinto ja toimisto 5, laboratorio 1, liinavaateosasto 16, pesulaosasto 145 ja teknillinen osasto 18.

Teknilliset laitteet. Keskuspesulan tontin pinta-ala oli 15 511 m² sekä pesularakennuksen tilavuus 40 000 m³ ja lämpökeskuksen 6 200 m³. Kattilalaitos käsitti kaksi vesiputkihöyrykattilaa apulaitteineen. Lisäksi lämpökeskusrakennuksessa sijaitsi korjaamo ja sähkömuuntamo. Pesularakennuksen kellarikerroksen autotallitiloista oli 1 320 m² vuokrattu rakennusviraston puhtaanapito-osastolle.

Keskuspesulaan hankittiin vuoden aikana jatkuvatoiminen pesukone ja kaksi rumpukuivaajaa. Pesulan käytöstä poistettiin yksi pesukone ja linko sekä kaksi prässää. Muuten konekanta pysyi samana kuin aikaisemminkin eli käsitti vuoden lopussa valkopesulassa 10 pesukonetta, 11 linkoa, 11 rumpukuivaajaa, 3 mankeliä, aukilyöntikoneen, lakainoiden levityskoneen, 8 erilaista taittokonetta ja 64 prässää; kemiallisessa pesulassa kuivapesukoneen, rumpukuivaajan, höyrytyslaudan, prässin ja tahrannoistopöydän sekä vaatekor-

jaamalla 20 ompelukonetta, 2 sukanparsimis-konetta, nappikoneen, trikoosaumauskoneen ja kuumapaikkauskoneen.

Laitoksen toiminta. Toimisto huolehti kaikista laitoksen toimintaan liittyvistä toimistotöistä ja tilitoimistolle kuuluvista tehtävistä.

Laboratorio huolehti tutkimuksista, joiden avulla selvitettiin pesu- ja huuhteluviesistä, kattiloiden syöttövedestä, eri pesula-koneiden toiminnasta sekä valmiista pyykistä päivittäin tai viikottain otettujen näytteiden laatua. Lisäksi laboratorio huolehti pesussa jääneiden tahrojen poistamisesta ja avusti pesu- ja huuhtelumenetelmien kehittämistä sekä suoritti tekstiilien pesunkesto- koskevia tutkimuksia.

Liinavaateosasto osallistui sairaaloiden ja huoltolaitosten vaateasioita käsittelevän toimikunnan työhön liinavaatteiston kehittämiseksi. Liinavaatteistoon hankittiin uusina artikkeleina peitepusseja sekä puuvillaisia sairaalasukkia. Samalla näissä päästiin vakiolaatuuihin ja -mittoihin, jotka soveltuvat kaikille keskuspesulan asiakas-laitoksille.

Liinavaatteiden hankintoja suoritettiin 448 117 (ed.v. 583 289) mk:n arvosta. Käyttöön otettiin vaatekappaleita 483 556 (521 939) mk:n arvosta. Varmuusvaraston arvo vuoden lopussa oli 271 918 (299 932) mk. Keskuspesulan käyttöön siirrettiin asiakaslaitoksista 4 971 paria sukia ja 106 kpl hoitohuopia, jotka merkittiin kaupunginhalituksen päätöksen mukaisesti keskuspesulan kirjanpitoon 7 425 mk:n arvoisina.

Suoritetun inventoinnin mukaan keskuspesulan käytössä oli vuoden päättyessä 606 393 (618 519) vaatekappaletta kirjanpitoarvon ollessa 2 063 594 (1 975 049) mk. Inventoinnin osoittama vaje oli 21 316 (15 229) kpl vastaten 3.7 (2.6) % inventoinnin kohteina olleiden vaatekappaleiden lukumäärästä ja vastaavasti n. 3.6 (1.5) % niiden arvosta.

Kaupungin sairaaloiden, sairaskotien ja vanhainkotien kokonaispyykkimäärästä oli keskuspesulan omistamien liinavaatteiden osuus keskimäärin 71.4 (70.9) %. Muu osa oli laitosten ja niiden henkilökunnan omistuksessa. Vaatekorjaamossa korjattiin erilaisia vaatekappaleita 47 029 (49 820) kg, mikä vastaa 1.0 (1.1) % ko. laitosten tarvitsemasta kokonaispyykkimäärästä. Korjauskelvottomina poistettiin käytöstä 35 509 (44 890) vaatekappaletta.

Pesulaosastolla käsiteltiin kertomusvuoden aikana yhteensä 5 323 297 (5 087 620) kg pyykkiä sekä edellisen lisäksi Auroran sairaalassa pestyä ns. infektio-pyykkiä 67 609 (69 511) kg. Kokonaispyykkimäärästä oli kaupungin laitosten osuus 4 811 665 (4 534 858) kg eli 90.39 (89.14) %, ulkopuolisten laitosten osuus 490 703 (526 243) kg eli 9.22 (10.34) %, oman henkilökunnan osuus 7 119 (7 139) kg eli 0.13 (0.14) % sekä hankittujen uusien vaatekappaleiden osuus 13 810 (19 380) kg eli 0.26 (0.38) %. Kaupungin eri laitosten kesken jakaantui pesty pyykkimäärä seuraavasti:

	kg	%
Auroran sairaala	349 466	6.56
Hesperian »	362 121	6.80
Kivelän »	545 943	10.26
Laakson »	279 899	5.26
Malmin »	196 081	3.68
Marian »	383 195	7.20
Röykän »	80 112	1.50
Koskelan sairaskoti	1 370 023	25.74
Myllypuron »	220 430	4.14
Kustaankartanon van-		
hainkoti	200 677	3.77
Riistavuoren vanhainkoti	99 284	1.87
Roihuvuoren »		
laitoksineen	136 112	2.56
Suursuon vanhainkoti ...	258 196	4.85
Sofianlehdon vastaanot-		
tokoti	213 012	4.00
Muut laitokset	117 114	2.20

Ulkopuolisina asiakaslaitoksina olivat kertomusvuoden aikana Kätilöopisto ja SPR:n Veripalvelu.

Pyykin kokonaismäärästä mankeloitiin 78.3 (80.4) %, prässättiin 9.2 (9.2) %, pelkästään kuivattiin 11.3 (9.3) % ja kemiallisesti pestiin 1.2 (1.1) %. Keskuspesula huolehti kertomusvuonna Auroran, Hesperian, Kivelän, Laakson, Malmin, Marian ja Röykän sairaaloiden, Koskelan ja Myllypuron sairauskotien, Riistavuoren, Roihuvuoren ja Suursuon vanhainkotien, Sofianlehdon vastaanottokodin sekä Yrjönkadun uimahallin pyykin kuljetuksesta.

T e k n i l l i n e n o s a s t o huolehti keskuspesulan tontin, rakennusten, koneiden ja laitteiden sekä sähkö- ja putkiverkoston korjaus-, huolto- ja ylläpitotehtävistä sekä lämpö- ja sähköenergian, veden ja paineilman toimittamisesta eri toimintakohteiden tarpeisiin. Lämpökeskus toimitti pesularakennukseen, Koskelan sairaskodin alueelle

ja heinäkuusta 1971 alkaen Ruutimäen asuntoalueelle lämpöenergiaa höyrynä ja lämpimänä vetenä nettoperiaatteen mukaan laskettuna yhteensä 28 960 milj. kilokaloria, josta pesulan osalle tuli 31.5 % ja muiden 68.5 %. Teknillinen osasto suoritti omien töiden lisäksi myös Koskelan sairaskodin tilaamia asennus- ja korjaustöitä.

Taloudellinen tulos. Kertomusvuonna keskuspesula laskutti kaupungin laitoksia mankeloidusta ja prässätyistä pyykistä 66 p, korjauksesta 5.5 p ja vuokrauksesta 19 p pyykkikilolta. Kuljetuksesta laskutettiin lähinnä kuljetusmatkan pituudesta riippuen 4–12 p pyykkikilolta.

Lämpöenergiasta laskutettiin keskimäärin 29.32 mk milj. kilokalorilta ja autotallista perittiin vuokraa 2.80 mk/m²/kk.

Kertomusvuoden varsinaiset m e n o t olivat 5 229 898 (ed.v. 4 780 445) mk ja t u l o t 5 345 602 (5 042 224) mk, joten y l i j ä ä m ä ä syntyi 115 704 (261 779) mk.